

PREZES
NACZELNEJ RADY LEKARSKIEJ
lek. Łukasz Jankowski

NRL-ZRP.0212.1106.2022.WI
NRL-ZRP.KW.01176.2022.

Warszawa, dnia 5 października 2022 r.

Pan
Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów
Minister Cyfryzacji

Pan
Adam Niedzielski
Minister Zdrowia

Szanowny Panie Premierze,
Szanowny Panie Ministrze,

zwracam się z apelem o podjęcie prac legislacyjnych zmierzających do ograniczenia nadużyć, jakie zdarzają się przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych za pośrednictwem systemów łączności, w szczególności w zakresie ordynacji leków.

W ocenie samorządu lekarskiego świadczenie usług zdrowotnych na odległość, w tym korzystanie z możliwości wystawienia e-recepty za pośrednictwem systemów łączności jest co do zasady rozwiązaniem bardzo dobrym, korzystnym zarówno dla pacjentów jak i lekarzy. Ułatwia to pacjentom otrzymanie leków bez konieczności wizyty u lekarza, zwłaszcza w przypadku kontynuacji farmakoterapii.

Możliwości wystawiania e-recepty za pośrednictwem systemów łączności bywają niestety nadużywane i wykorzystywane w celu uzyskania dostępu do leków, które przy tradycyjnej formie kontaktu z lekarzem nie zawsze byłyby pacjentowi przepisane (ich ordynacja nie byłaby uzasadniona względami medycznymi). Nadużywanie tych możliwości w praktyce opiera się najczęściej na wypełnieniu gotowego formularza, po przesłaniu którego pacjent otrzymuje e-receptę.

W obecnym stanie prawnym lekarz może na podstawie art. 42 ust. 2 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 roku o izbach lekarskich (Dz. U. z 2022 r. poz. 1731) wystawić bez badania pacjenta receptę niezbędną do kontynuacji leczenia oraz zlecenie na zaopatrzenie w wyroby medyczne jako kontynuację zaopatrzenia w wyroby medyczne, jeżeli jest to uzasadnione stanem zdrowia pacjenta odzwierciedlonym w dokumentacji medycznej. Ustawodawca zakłada, że pacjent w celu otrzymania recepty zawsze musi być zbadany, z jednym wskazanym powyżej wyjątkiem.

Jednocześnie przepis art. 42 ust. 1 ustawy wskazuje, że badanie może być wykonane w sposób tradycyjny to jest bezpośredni lub za pośrednictwem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności. W przypadku niektórych podmiotów oferujących wystawianie recept online badanie lekarskie jak wskazałem powyżej sprowadza się w rzeczywistości do wypełnienia przez pacjenta formularza.

Z uwagi na brak szczegółowych regulacji dotyczących udzielania świadczeń zdrowotnych za pośrednictwem systemów teleinformatycznych czy systemów łączności, przy ich udzielaniu powinny być stosowane tożsame standardy, jak w przypadku udzielania świadczeń zdrowotnych w sposób tradycyjny. Trudno wyobrazić sobie, aby na wizycie u lekarza w przychodni recepta na lek np. zawierający substancje psychoaktywne wystawiona była po wypełnieniu przez pacjenta gotowego formularza wyjętego z półki z nazwą podanej przez niego uprzednio jednostki chorobowej. Powyższe sprawia, że działalność różnego rodzaju podmiotów oferujących wystawienie recept przez internet, jest słusznie odbierana w opinii publicznej jako działalność polegająca na „sprzedaży recept”, a nie udzielaniu świadczeń opieki zdrowotnej. Prowadzi to do powstania niekontrolowanego rynku dystrybucji leków, które zażywane są często poza kontrolą i wiedzą lekarzy POZ, czy lekarzy prowadzących.

W obecnym stanie prawnym brak narzędzi, które pozwalałyby skutecznie kontrolować i ograniczać wykorzystywanie systemów teleinformatycznych lub systemów łączności do nieuzasadnionego udokumentowanymi względami medycznym ordynowania leków. Wątpliwości dotyczące takiego profilu działalności niektórych podmiotów dostrzegło już także Ministerstwo Zdrowia, dlatego potrzeba ingerencji ustawodawczej przywracającej bezpieczeństwo ordynacji leków z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności jest oczywista. Samorząd lekarski dostrzega potrzebę doprecyzowania definicji teleporady, wprowadzenia listy warunków, jakie powinny być spełnione do bezpiecznego

korzystania z narzędzi teleinformatycznych do udzielania świadczeń opieki zdrowotnej a także wyłączenia możliwości prowadzenia działalności leczniczej jedynie w formie udzielania świadczeń opieki zdrowotnych na odległość.

Wobec powyższego apeluję o podjęcie prac legislacyjnych, w tym zakresie i jednocześnie deklaruję gotowość samorządu lekarskiego do udziału i wsparcia w tym procesie.

Z poważaniem

PREZES
Naczelnej Rady Lekarskiej
lek. Łukasz Jankowski